

Bryssel 27.3.2019
COM(2019) 155 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE
jäsenvaltioiden vuonna 2018 toimittamien julkistaloutta koskevien tietojen laadus

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE
jäsenvaltioiden vuonna 2018 toimittamien julkistaloutta koskevien tietojen laadusta

SISÄLLYS

1. TAUSTA.....	2
2. KESKEISET HAVAINNOT JULKISTALOUDEN ALIJÄÄMÄÄ JA VELKAA KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITUKSISTA VUONNA 2018.....	2
2.1. Oikea-aikaisuus, luotettavuus ja täydellisyys.....	2
2.1.1. Oikea-aikaisuus.....	2
2.1.2. Luotettavuus	3
2.1.3. Taulukoiden ja niitä tukevan aineiston täydellisyys	3
2.1.4. Rahoituslaitosten tukemiseksi tehtäviä valtion tukitoimia koskeva lisätaulukko	5
2.1.5. Hallitustenvälistä lainanantoa koskeva kyselylomake.....	5
2.2. Tilastotietojen kirjaussääntöjen mukaisuus ja yhtenäisyys	5
2.2.1. Tietojenvaihto ja selvennykset	5
2.2.2. Konsultointikäynnit ja menetelmiä koskevat tarkastuskäynnit	6
2.2.3. Eurostatin erityiset neuvot	6
2.2.4. Viime aikoina käsiteltyjä menetelmäkysymyksiä	7
2.2.5. Yhtenäisyys perustana olevan julkisyhteisöjen tilinpidon kanssa	8
2.3. Julkistaminen	9
2.3.1. Keskeisten lukujen ja yksityiskohtaisten raportointitaulukoiden julkaiseminen.....	9
2.3.2. Tietojen laatua koskevat varaukset.....	9
2.3.3. Toimitettujen tietojen muutokset	10
2.3.4. Metatietojen julkaiseminen (kuvaukset)	10
3. PÄÄTELMÄT	10

1. TAUSTA

Liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009¹ 8 artiklan 3 kohdassa säädetään, että komissio (Eurostat) antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti selvityksen jäsenvaltioiden toimittamien julkistaloutta koskevien toteutuneiden² tietojen laadusta. Tässä vuotuisessa selvityksessä arvioidaan yleisesti sitä, ovatko tiedot oikea-aikaisia, luotettavia, täydellisiä, yhtenäisiä ja kirjaussääntöjen mukaisia. Komissio hyväksyi edellisen selvityksen (vuonna 2017 ilmoitetuista tiedoista) 8. maaliskuuta 2018.³

Eurostat arvioi säännöllisesti jäsenvaltioiden toimittamien liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien toteutuneiden tietojen laatua sekä niiden perustana olevaa julkisyhteisöjen sektorin tilinpitoa asetuksen (EU) N:o 549/2013⁴ (EKT 2010) mukaisesti. Sen arvioinnissa keskitytään tekijöihin, jotka selittävät julkisen talouden alijäämän/ylijäämän (prosenttiosuutena BKT:sta) ja julkista velkaa suhteessa BKT:hen koskevat muutokset. Jäsenvaltiot lähettävät tiedot Eurostatille kahdesti vuodessa osana liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn raportointitaulukkoja, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn raportointitaulukoihin liittyvää kyselyä, rahoituslaitosten tukemiseksi tehtäviä valtion tukitoimia koskevia lisätaulukkoja ja myös kahdenvälisiä selvennyksiä. Lisäksi Eurostat pitää yhteyttä jäsenvaltioihin tekemällä niihin säännöllisiä konsultointikäyntejä.

Tämä selvitys perustuu keskeisiin havaintoihin ja tuloksiin jäsenvaltioiden vuonna 2018 toimittamista liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tiedoista. Siinä keskitytään lokakuussa 2018 toimitettuihin viimeisimpiin tietoihin. Tarvittaessa niitä verrataan vuoden 2018 huhtikuussa ja vuonna 2017 toimitettuihin tietoihin.

2. KESKEISET HAVAINNOT JULKISTALouden ALIJÄÄMÄÄ JA VELKAA KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITUKSISTA VUONNA 2018

2.1. Oikea-aikaisuus, luotettavuus ja täydellisyys

2.1.1. Oikea-aikaisuus

Jäsenvaltioiden on toimitettava Eurostatille toteutuneet ja ennakoidut liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät tiedot kahdesti vuodessa, ennen 1. päivää huhtikuuta ja 1. päivää lokakuuta.⁵ Vuonna 2018 liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaiset tietojen toimitukset kattoivat vuodet 2014–2018. Vuotta 2018 koskevat luvut ovat kansallisten viranomaisen ennakkoimia, ja vuosia 2014–2017 koskevat luvut ovat toteutuneita⁶. Asetuksen (EY) N:o 479/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti Eurostat arvioi toteutuneet tiedot, mutta ei ennakoituja tietoja.

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009 Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1).

² Tiedot neljän viimeksi kuluneen vuoden osalta asetuksen (EY) N:o 479/2009 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

³ COM(2018) 112 final.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 549/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä Euroopan unionissa (EKT 2010) (EUVL L 174, 26.6.2013, s. 1).

⁵ Asetuksen (EY) N:o 479/2009 3 artiklan 1 ja 3 kohta.

⁶ Toteutuneet tiedot saattavat olla arvioituja, väliaikaisia, osittain valmiita tai lopullisia lukuja.

Kaikki jäsenvaltiot noudattivat tietojen toimittamisen määräaikoja kummankin ilmoituksen kohdalla.

2.1.2. Luotettavuus

Huhtikuun 2018 ja lokakuun 2018 ilmoitusten välillä tehtyt tarkistukset johtuivat lähinnä lähdetietojen (erityisesti tasapainoerien ja verotustietojen) päivittämisestä ja menetelmien muutoksista, kuten yksiköiden tai transaktioiden uudelleenluokituksista.

Vuoden 2018 huhtikuun ja lokakuun ilmoitusten välillä tehtyjen vuoden 2017 tietojen tarkistusten tuloksena kymmenen jäsenvaltion julkisen talouden alijäämä/ylijäämä (prosenttiosuutena BKT:sta) parani ja kahdeksan huononi. Suurimmat positiiviset muutokset tapahtuivat Puolassa, Slovakiassa, Ruotsissa (+0,3 prosenttiyksikköä kussakin) ja Bulgariassa (+0,2 prosenttiyksikköä) ja suurimmat negatiiviset muutokset tapahtuivat Maltassa (−0,4 prosenttiyksikköä), Unkarissa ja Saksassa (−0,3 prosenttiyksikköä kummassakin). Muusta kuin BKT:n tarkistuksesta johtuvat suurimmat vuoden 2017 velkatason tarkistukset ylöspäin tapahtuivat Ranskassa (+1,7 prosenttiyksikköä), Bulgariassa (+0,8 prosenttiyksikköä), Alankomaissa ja Kyproksessa (+0,5 prosenttiyksikköä kummassakin), Belgiassa (+0,4 prosenttiyksikköä) ja Maltassa (+0,3 prosenttiyksikköä), kun taas Tanskassa velkatasoa tarkistettiin alaspäin (−0,3 prosenttiyksikköä).

BKT:n tarkistuksilla oli huomattava vaikutus velkasuhteeseen useissa jäsenvaltioissa. Erityisesti BKT:n tarkistuksesta johtuvaa velkasuhteen kasvua havaittiin Sloveniassa, Irlannissa (+0,5 prosenttiyksikköä kummassakin), Ruotsissa (+0,2 prosenttiyksikköä), sekä Slovakiassa ja Tšekissä (+0,1 prosenttiyksikköä kummassakin) ja laskua 22 jäsenvaltiossa, joista suurin Kreikassa (−2,5 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (−1,8 prosenttiyksikköä), Portugalissa (−1,0 prosenttiyksikköä), Italiassa ja Bulgariassa (−0,6 prosenttiyksikköä kummassakin).

2.1.3. Taulukoiden ja niitä tukevan aineiston täydellisyys

Raportointitaulukoiden täyttäminen on lakisääteinen velvollisuus ja välttämätön edellytys sille, että Eurostat voi valvoa tietojen laatua. Asetuksen (EY) N:o 479/2009 8 artiklan 2 kohdassa vaaditaan, että jäsenvaltiot toimittavat Eurostatille asiaankuuluvat tilastotiedot, joilla ”*tarkoitetaan erityisesti seuraavia:*

- a) *kansantalouden tilinpidosta saatavat tiedot;*
- b) *kuvaukset;*
- c) *liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn lukuja koskevat taulukot;*
- d) *liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn puitteissa toimitettavia tietoja koskevat lisäkyselyt ja selvennykset.”*

Liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä varten on neljä raportointitaulukkoa.

- Taulukko 1 kattaa julkisen talouden ylijäämän/alijäämän raportoinnin (kokonaismääränä ja julkisyhteisöjen alasektoreiden mukaan) sekä velkatasot (kokonaismääränä⁷ ja rahoitusvälineiden luokkien mukaan). Se

⁷ Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan mukaan julkinen velka on koko julkisyhteisösektorin konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa (nimellisarvo). Asetuksen (EY) N:o 479/2009 mukaan julkiseen velkaan sisältyvät käteisraha ja talletukset (AF.2), velkapaperit (AF.3) ja lainat (AF.4) EKT 2010:n määritelmien mukaisesti.

kattaa myös markkinahintaisen BKT:n sekä kiinteän pääoman bruttomuodostusta ja korkoja koskevat julkiset menot.

- Taulukoissa 2A–2D esitetään tiedot, jotka selittävät julkisen talouden rahoitusaseman kansallisten määritelmien (kansantalouden tilinpidon menetelmissä ”tasapainoerät”) ja kunkin julkistalouden alasektorin alijäämän/ylijäämän (kansantalouden tilinpidon menetelmissä ”nettoluotonanto/nettoluotonotto”) väliset erot⁸.
- Taulukoissa 3A–3D esitetään tiedot, jotka selittävät julkisen talouden alijäämän/ylijäämän ja muiden olennaisten tekijöiden vaikutusta julkisen talouden velan määrän vaihteluun ja velkojen konsolidointiin.
- Taulukko 4 sisältää tietoja pääasiassa kauppaluotoista ja ennakoista.⁹

Vuonna 2018 taulukot 1 ja 2 kattoivat vuodet 2014–2018¹⁰, muut taulukot kattoivat vuodet 2014–2017.

Kaikki jäsenvaltiot toimittivat Eurostatille kaikki liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät taulukkotiedot¹¹ sekä huhti- että lokakuussa. Lokakuun tietojen toimituksessa jäsenvaltiot täyttivät kokonaan taulukon 1 ja määrittivät taulukossa 2 yhteyden tasapainoerien ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yli-/alijäämätietojen välillä kaikkien alasektorien osalta. Jotkin maat eivät ilmoittaneet kaikista oikaisuerien määristä mallin kehotuksen mukaisesti (Saksa, Itävalta), ja jotkin maat sisällyttivät joitakin jäännösoikaisueriä (Saksa, Italia, Alankomaat, Suomi ja Ruotsi).

Jotkin jäsenvaltiot eivät tehneet kaikkia jaotteluja kaikissa liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvissä taulukoissa 3 varsinkaan paikallishallinnon osalta.

Julkisyhteisöjen kauppaluottoihin ja ennakoihin liittyvät tiedot on annettava taulukossa 4. Kaikki jäsenvaltiot eivät kuitenkaan ole antaneet täydellisiä tietoja kaikista julkisyhteisöjen alasektoreista ja alasektorien sisäisistä yksiköistä. Jotkin jäsenvaltiot merkitsivät tiedot väliaikaisiksi tai arvioiduiksi. Tämän vuoksi Belgian, Bulgarian, Saksan, Irlannin, Ranskan, Italian, Kyproksen, Luxemburgin, Maltaan, Alankomaiden, Puolan ja Yhdistyneen kuningaskunnan tietoja saatetaan tarkistaa tulevilla ilmoituksissa.

Vaikka taulukoiden täydellisyyttä voidaankin vielä parantaa, avoimilla kysymyksillä ei kuitenkaan liene suurta vaikutusta tietojen laatuun.

⁸ Asetuksen (EY) N:o 479/2009 3 artiklan 2 kohta.

⁹ Ks. 22. marraskuuta 1993 pidetyn neuvoston kokouksen pöytäkirjaan liitetty lausumat:
https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/gfs/images/e/e7/Statements_9817.en93.pdf

¹⁰ Asetuksessa (EY) N:o 479/2009 edellytetään nimenomaisesti vain, että jäsenvaltiot toimittavat ennakoitua tietoja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvissä taulukoissa 1 ja 2A.

¹¹ Jäsenvaltioiden toimittamat raportointitaulukot ovat saatavilla Eurostatin verkkosivustolla:
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>

Kaikki jäsenvaltiot toimittivat vastauksensa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn raportointitaulukoihin liittyvään kyselyyn¹². Vaikka kattavuus ja vastausten laatu ovatkin edelleen parantuneet, tilannetta pitäisi vielä parantaa, sillä jotkin jäsenvaltiot eivät ilmoittaneet kaikkia pyydettyjä yksityiskohtia. Kyse on erityisesti tiedoista, jotka koskevat valtionhallinnon saatavia ja velkojen mitätöintiä, muiden saamisten ja velkojen jaottelua, valtiontakauksien kirjaamista (lähinnä paikallishallinnon osalta) ja pääomanlisäyksiä.

2.1.4. *Rahoituslaitosten tukemiseksi tehtäviä valtion tukitoimia koskeva lisätaulukko*

Eurostat on koonnut 15. heinäkuuta 2009 lähtien lisätietoja valtion tukitoimista rahoituslaitosten tukemiseksi. Vuonna 2018 kerätyt tiedot koskevat vuosia 2007–2017. Viittä jäsenvaltiota (Viro, Malta, Puola, Romania ja Slovakia) lukuun ottamatta kaikki jäsenvaltiot toimittivat tietoja kyseisenä ajanjaksona toteutetuista valtion tukitoimista. Suomen (2008) ja Tšekin (2013–2015) osalta ainoat raportoidut tukitoimet koskivat ehdollisia velkoja. Vuonna 2017 suurin osa maista ilmoitti valtion rahoituslaitosten tukemiseksi toteuttamien tukitoimien vaikutukset alijäämän nousuun neutraaleiksi tai vähäisiksi lukuun ottamatta Portugalia, Italiaa ja Kyprosta, joissa vaikutus oli suurempi. Suurimmat kumuloituneet vaikutukset valtionvelkaan todettiin vuonna 2017 Kreikassa, Kyproksessa ja Irlannissa.

Eurostat julkaisi liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvän tiedotteensa ohella valtion rahoituslaitosten tukemiseksi toteuttamista tukitoimista tausta-asiakirjan¹³, jossa on lisätietoa lisätaulukon ja tietolöytöjen sisällöstä.

2.1.5. *Hallitustenvälistä lainanantoa koskeva kyselylomake*

Jäsenvaltiot toimittavat tietoja hallitusten kahdenvälisestä lainanannosta, joka yleensä liittyy rahoitustukiohjelmiin. Nämä tiedot ja Euroopan rahoitusvakausvälinettä koskevat lisätiedot esitetään myös liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvässä tiedotteessa. Vuosien 2014–2017 tiedot koskevat pääasiassa lainanantoa Kreikalle, Irlannille ja Portugalille.

Hallitusten kahdenvälinen lainananto vähennetään laskettaessa EMU-kriteerien mukaista velkaa koskevia EU-28- ja euroalueaggregaatteja, jotka molemmat esitetään konsolidoinnin perusteella.

2.2. Tilastotietojen kirjaussääntöjen mukaisuus ja yhtenäisyys

2.2.1. *Tietojenvaihto ja selvennykset*

Syksyn/kevään tietojen toimittamisen määräajan ja tietojen julkaisemispäivän välisellä kolmen viikon ajanjaksolla Eurostat otti yhteyttä kaikkiin kansallisiin tilastoviranomaisiin pyytääkseen lisätietoja ja saadakseen selvennyksiä kirjaussääntöjen soveltamiseen tiettyjen transaktioiden kohdalla. Tänä aikana käytiin vilkasta kirjeenvaihtoa.

¹² Kyselylomake käsittää 13 osaa, joissa pyydetään määrällisiä ja joitakin laadullisia tietoja esimerkiksi seuraavilta aloilta: veroihin ja sosiaaliturvamaksuihin ja EU:hun liittyvät transaktiot, sotilastarvikkeiden hankinnat, valtiontakaukset, velkojen mitätöinnit, julkishallinnon toteuttamat julkisten yritysten pääomanlisäykset, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet ja transaktioiden kierrätys.

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/9306957/Background-note-on-gov-interventions-Oct2018.pdf>

Syksyn 2018 raportointijaksoa varten ensimmäiset selvennyspyynnöt lähetettiin kaikille jäsenvaltioille 5. päivään lokakuuta mennessä. Toiset selvennyspyynnöt lähetettiin 12. lokakuuta mennessä. Kolmannet selvennyspyynnöt lähetettiin 16. jäsenvaltiolle ja neljännet yhdelle jäsenvaltiolle. Eurostat pyysi joitakin jäsenvaltioita toimittamaan liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tarkistettua raportointitaulukot, perustana olevaa julkisyhteisöjen tilinpitoa (vuosittaisia tuloja ja menoja koskevaa tilinpitoa sekä rahoitustilejä ja muita kuin rahoitustilejä koskevaa neljännesvuositilinpitoa) koskevat tarkistettua taulukot ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn raportointitaulukoihin liittyvän tarkistetun kyselyn. Useimmissa tapauksissa muutokset olivat teknisten virheiden, sisäisten epäyhtenäisyyksien ja mukautusten oikaisuja. Pieni osa muutoksista liittyi lähdetietojen päivityksiin toteutuneiden ja ennakoitujen tietojen osalta.

2.2.2. Konsultointikäynnit ja menetelmiä koskevat tarkastuskäynnit

Asetuksessa (EY) N:o 479/2009 säädetään Eurostatin vuoropuhelusta ja menetelmiä koskevista tarkastuskäynneistä jäsenvaltioihin. Talouden ja rahoituksen pääosaston ja Euroopan keskuspankin edustajat osallistuvat säännöllisesti näihin käynteihin tarkkailijoina.

Eurostat tekee jäsenvaltioihin *säännöllisesti* (vähintään joka toinen vuosi) konsultointikäyntejä, joiden tarkoituksena on tarkastella toimitettuja tietoja ja menetelmällisiä kysymyksiä, keskustella kuvauksissa esitetyistä tilastollisista prosesseista ja lähteistä sekä arvioida asiaankuuluvien kirjaussääntöjen noudattamista (julkisyhteisöjen rajaaminen, kirjausajankohta ja julkisen talouden transaktioiden ja velkojen luokitus).

Menetelmiä koskevia tarkastuskäyntejä suoritetaan ainoastaan poikkeustapauksissa, jos tietojen laadussa on havaittu merkittäviä riskejä tai ongelmia.

Jos Eurostat ottaa jonkin jäsenvaltion kohdalla esiin jonkin erityisen tärkeän kysymyksen, joka voidaan ratkaista vain tapaamalla kyseisiä viranomaisia, jäsenvaltioon voidaan järjestää *tapauskohtainen* tai *tekninen* käynti.

Vuonna 2018 Eurostat teki liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyviä konsultointikäyntejä Alankomaihin, Suomeen, Romaniaan, Saksaan, Puolaan, Kreikkaan (kahdesti), Liettuaan, Maltaan, Bulgariaan, Belgiaan, Kroatiaan ja Italiaan. Tapauskohtaisia käyntejä tehtiin Ranskaan ja Espanjaan ja yksi tekninen käynti Islantiin. Menetelmiä koskevia tarkastuskäyntejä ei tehty.

Kunkin konsultointikäynnin lopulliset tulokset, mukaan lukien esitetyt toimenpiteet ja esiin tuotujen ongelmien tilanne, toimitetaan talous- ja rahoituskomitealle ja julkaistaan Eurostatin verkkosivustolla¹⁴. Näiden konsultointikäyntien ja toimenpiteiden toteuttaminen on parantanut tietojen laatua huomattavasti ajan mittaan.

2.2.3. Eurostatin erityiset neuvot

Jäsenvaltiot pyytävät Eurostatilta säännöllisesti lausuntoja jo suoritettujen tai suunnitteilla olevien transaktioiden kirjausta koskevista kysymyksistä. Eurostat

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/eurostat-edp-visits-to-member-states>

antaa neuvontaa julkaistujen ohjeiden¹⁵ mukaisesti. Avoimuuden vuoksi Eurostat on julkaissut heinäkuusta 2016 lähtien kaikki ohjekirjeensä¹⁶ pyytämättä ensin asianomaisen jäsenvaltion suostumusta, kuten aiemmin oli tapana. Vuonna 2018 Eurostat julkaisi 21 ohjekirjettä.

2.2.4. Viime aikoina käsiteltyjä menetelmäkysymyksiä

Eurostat valvoo EKT 2010:n sääntöjen ja sen menetelmäpäätöksien noudattamista analysoimalla jäsenvaltioiden raportointitaulukoissa ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn raportointitaulukoihin liittyvässä kyselyssä toimittamia tietoja sekä keskustelemalla kansallisten tilastoviranomaisten kanssa konsultointikäyntien aikana.

Se antaa lisää liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn liittyviä tilastoja ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen kirjaussääntöjä koskevia menetelmällisiä ohjausasiakirjoja, jotka täydentävät EKT 2010:n yleisiä sääntöjä. Eurostat julkaisee ohjeet kansallisia tilastoviranomaisia kuultuaan. Eurostat julkaisee myös selvennykset, joissa selitetään joitakin erittäin harvinaisia tilanteita koskevat tilinpitösäännöt.

Eurostat julkaisi 8. toukokuuta 2018 oppaan energiatehokkuussopimusten käsittelystä tilastoja laadittaessa¹⁷.

Asioita, joita ei käsitellä riittävästi olemassa olevissa käsikirjoissa ja ohjeissa, tarkasteltiin tarkemmin ja niistä keskusteltiin teknisissä työryhmissä ja erityistyöryhmissä.

Liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tilastotietojen työryhmän kahden säännöllisen tapaamisen lisäksi Eurostat järjesti kolme erityistyöryhmää (kaksi liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvistä menetelmäkysymyksistä ja yksi julkisyhteisön rahoitustilastoista).

Marraskuun 2017 Ecofin-neuvoston päätelmien jälkeen Eurostat analysoi uusien liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tietoihin perustuvan menetelmän kehittämistä ja täytäntöönpanoa koskevien menettelyjen¹⁸ tehokkuutta, kun niiden toteutuksesta on saatu kokemusta yhden vuoden ajan, ja keskittyi erityisesti niiden soveltamiseen erilaisten ESA 2010:n tulkintaa ja täydentämistä koskevien metodologisten ohjeiden kehittämisessä. Marraskuun 2018 Ecofin neuvoston päätelmissä EU:n tilastoista¹⁹ painotettiin, että neuvosto oli tyytyväinen edistymiseen menetelmämuutosten jäsennellyssä ja aikataulutetussa käyttöönotossa sekä uusien ohjeita koskevissa uusissa menettelyissä. Eurostat jatkaa yhteistyötään jäsenvaltioiden kanssa täydentääkseen ja selventääkseen liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tietoja koskevia menettelyjä niiden tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/guidance-on-accounting-rules>

¹⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/advice-to-member-states>

¹⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf

¹⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041329/Procedures-Dev-and-Implt-Methodology-EDP-data.pdf>

¹⁹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13865-2018-INIT/fi/pdf>

Komissio hyväksyi 22. helmikuuta 2017 julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella annetun asetuksen (EU) N:o 1173/2011²⁰ nojalla kertomuksen²¹ tilastojen väärentämisen tutkintamenettelystä Itävallassa ja suosituksen²² neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi sakon määräämisestä Itävalalle velkatietojen väärentämisestä Salzburgin osavaltiossa. Neuvosto antoi asetuksen 8 artiklan 1 kohdan nojalla 28. toukokuuta 2018 täytäntöönpanopäätöksen²³ ja määräsi Itävalalle 26,82 miljoonan euron sakon harhaanjohtavien valtionvelkatietojen antamisesta kolmen valtiollisen elimen vakavan laiminlyönnin vuoksi.

2.2.5. Yhtenäisyys perustana olevan julkisyhteisöjen tilinpidon kanssa

Asetuksessa (EY) N:o 479/2009 vahvistetut tietojen toimittamisen määräajat, kunkin vuoden 1. huhtikuuta ja 1. lokakuuta, otettiin käyttöön, jotta varmistetaan yhtenäisyys perustana olevan julkisyhteisöjen sektorin vuosittaisen ja neljännesvuosittaisen tilinpidon kanssa. Nämä tilinpitotiedot toimitetaan Eurostatille useissa EKT:n mukaisissa taulukkolähetyksissä. Erityisesti julkisyhteisöjen kokonaismenojen ja -tulojen olisi vastattava toimitettuja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yli-/alijäämätietoja.

Liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät tiedot vastasivat yleensä toimitettuja EKT 2010:n mukaisia julkisyhteisöjen tilinpitotietoja, tosin jonkin verran huolta aiheuttavat varoja ja vastuuta koskevat taseet (varasto) sekä neljännesvuosittaiset julkisyhteisöjen rahoitustilit (EKT-tili 27). Jäsenvaltioiden on vielä toteutettava toimia, joilla parannetaan liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn raportointitaulukon 3 ja EKT-tilin 27 yhtenäisyyttä.

Kreikalla oli merkittäviä epäjohtonmukaisuuksia rahoitustoimien nettokirjauksissa useiden vuosien ajan, koska Kreikan keskuspankin toimittamat tiedot rahoitustileistä eivät vastaa ELSTATin toimittamia liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyviä tietoja. Kreikan keskuspankki ei ole seurannut Eurostatin ohjeistusta EKT 2010 -tilinpidosta monen asian kohdalla. Lokakuussa 2015 Eurostat päätti olla julkaisematta EKT-tiliä 27 Kreikan osalta ennen asioiden ratkaisua.

Myös Ranskan osalta oli huomattavia epäyhtenäisyyksiä valtionhallinnon muiden saamisten ja sosiaaliturvarahastojen kirjaamisessa vuonna 2017.

Saksan, Portugalin (2014–2017) ja Espanjan (2014–2016) osalta lokakuun 2018 raportointitaulukoiden tilastollisten poikkeamien raportointi eroaa EKT-tilin 27 käytännöistä, ja tämä johtaa merkittäviin epäjohtonmukaisuuksiin kaikkien vuosien kohdalla.

Jäsenvaltioiden ilmoittamat tiedot yli-/alijäämistä, kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta ja korkomenoista vastasivat täysin julkisyhteisöjen kokonaismenojen ja -tulojen vuosittain ja neljännesvuosittain ilmoitettavia tietoja (EKT-tilit 2 ja 25). Myös tiedot vuosittaisesta velasta ja julkisyhteisöjen

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1173/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 1).

²¹ COM(2017) 94 final.

²² COM(2017) 93 final.

²³ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/818, annettu 28 päivänä toukokuuta 2018, sakon määräämisestä Itävalalle velkatietojen väärentämisestä Salzburgin osavaltiossa (EUVL L 137, 4.6.2018, s. 23).

neljännesvuosittaisesta velasta (EKT-taulukko 28) olivat kaikkien jäsenvaltioiden osalta täysin vastaavia.

2.3. Julkistaminen

2.3.1. Keskeisten lukujen ja yksityiskohtaisten raportointitaulukoiden julkaiseminen

Asetuksen (EY) N:o 479/2009 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti ”Komissio (Eurostat) toimittaa tiedot toteutuneesta julkistalouden alijäämästä ja velasta liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä laaditun pöytäkirjan soveltamista varten kolmen viikon kuluessa [...] ilmoittamisen määräajoista [...]. Tiedot toimitetaan julkaisemalla ne.”

Eurostat julkaisi julkistalouden alijäämää ja velkaa koskevat tiedot internet-sivustollaan 23. huhtikuuta²⁴ ja 22. lokakuuta²⁵ yhdessä lopullisten raportointitaulukoiden²⁶ kanssa sellaisina kuin jäsenvaltiot olivat ne toimittaneet sekä myös seuraavat asiakirjat:

- velkakannan korjauserä;
- valtion tukitoimet rahoituslaitosten tukemiseksi;
- kauppaluottoihin liittyvät velkavarannot ja ennakot ja
- julkisen talouden ali-/ylijiäämän ja velan tarkistukset.

Eurostat julkaisi myös tiedotteen EMU-kriteerien mukaisesta julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisesta velasta (julkaisun aikataulu noin $t + 115$ ²⁷ päivää) ja tiedotteen julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisesta alijäämästä.

Asetus (EY) N:o 479/2009 velvoittaa jäsenvaltiot julkaisemaan toteutuneet alijäämä- ja velkatiedot. Kaikki jäsenvaltiot julkaisevat alijäämä- ja velkaluvut kansallisesti. Useimmat niistä ovat ilmoittaneet Eurostatille, että ne julkaisevat kaikki raportointitaulukot. Viisi jäsenvaltiota (Bulgaria, Italia, Luxemburg, Puola ja Slovakia) julkaisi vain osan raportointitaulukoista. Ranska julkaisi alijäämä- ja velkatiedot eri muodossa kuin raportointitaulukot.

2.3.2. Tietojen laatua koskevat varaukset

Huhtikuu 2018

Eurostat säilytti Unkarin ja Ranskan toimittamien tietojen laatua koskevat varauksensa. Unkarin toimittamien tietojen laatua koskeva varaus, joka liittyi Unkarin kansallispankin perustamien säätiöiden sektoriluokitukseen, säilytettiin, mutta Eximbankin sektoriluokitusta koskeva varaus peruutettiin. Ranskan toimittamien tietojen laatua koskevaa varausa muutettiin lokakuussa 2017 annetun tiedotteen vuoksi, joka liittyi Ranskan kehitysviraston (Agence Française de Développement) sektoriluokitukseen sekä AREVAn pääoman lisäyksen kohteluun.

²⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8824490/2-23042018-AP-EN.pdf>

²⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9328077/2-22102018-AP-EN.pdf>

²⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>

²⁷ ”t” tarkoittaa sen ajanjakson loppua, johon raportointi liittyy.

Eurostat peruutti Belgian toimittamien tietojen laatua koskevan varaumansa, joka liittyi sairaaloiden sektoriluokitukseen, siihen saakka kunnes asiaa koskevien EU:n tason kuulemisten tulokset ovat selvillä.

Lokakuu 2018

Eurostat säilytti Unkarin ilmoittamien tietojen laatua koskevan varauman, joka liittyi Unkarin kansallispankin perustamien säätiöiden sektoriluokitukseen.

Eurostat peruutti Ranskan toimittamien tietojen laatua koskevan varaumansa, joka liittyi Ranskan kehitysviraston (Agence Française de Développement) sektoriluokitukseen sekä AREVAn pääoman lisäyksen kohteluun.

2.3.3. Toimitettujen tietojen muutokset

Eurostat ei ole muuttanut tietoja, jotka jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaisissa tietojen toimituksissa huhtikuussa tai lokakuussa 2018.

2.3.4. Metatietojen julkaiseminen (kuvaukset)²⁸

Asetuksessa (EY) N:o 479/2009 täsmennetään, että liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kuvaukset kuuluvat niihin tilastotietoihin, jotka jäsenvaltioiden on toimitettava. Siinä edellytetään myös, että kuvaukset julkaistaan kansallisesti.

Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kuvauksen mallia parannettiin vuonna 2014 (siihen tehtiin rakenteellisia muutoksia ja se edellyttää yksityiskohtaisempia tietoja). Jäsenvaltioiden kanssa päästiin sopimukseen EKT 2010:n kuvauksen uudesta mallista. Vuoden 2018 loppuun mennessä Eurostat oli julkaissut 24 jäsenvaltiota koskevat tarkistettut kuvaukset. Loput neljä jäsenvaltiota (Ranska, Irlanti, Luxemburg ja Alankomaat) toimittivat mallin liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kuvauksen ehdotuksessa uudessa muodossa, ja lisää edistymistä odotetaan.

3. PÄÄTELMÄT

Eurostat panee merkille, että toimitettujen julkistalouden tietojen yhtenäisyys ja täydellisyys ovat jälleen yleisesti parantuneet. Julkistaloutta koskevien tietojen laatua on kuitenkin parannettava edelleen. Vuonna 2018 Eurostat vaati parannuksia julkistalouden tietojen laatuun kahdenvälisissä selvennyksissä arvioidessaan liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehtäviä ilmoituksia. Eurostat lisäsi myös yhteydenpitoa jäsenvaltioihin ja niiden kuulemista ilmoitusten välillä. Kaikkien sen menetelmiä koskevien ohjekirjeiden julkaiseminen on parantanut tietojen jakamista ja läpinäkyvyyttä. Sama koskee myös sen laajempia viestintätoimia tilastotietojen käyttäjien ja tuottajien välillä menetelmien kehittämisen suhteen.

Joidenkin jäsenvaltioiden, erityisesti Kreikan, neljännesvuosittaisissa rahoitustileissä on edelleen vastaavuusongelmia.

Eurostat säilytti Ranskan (huhtikuu) ja Unkarin (huhtikuu ja lokakuu) liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn ilmoituksissa toimittamien tietojen laatua koskevat varaumansa. Se peruutti Belgiaa (huhtikuu) ja Ranskaa (lokakuu) koskevat varaumansa.

²⁸ Kuvaukset toteutunutta alijäämää ja velkaa koskevien tietojen keräämiseen käytettävistä menetelmistä, menettelyistä ja lähteistä sekä niiden taustalla olevista julkistalouden tileistä.

Kun tarkastellaan kokonaisuutta, Eurostatin mukaan julkistalouden tietojen laadun parantamisessa edistytettiin edelleen vuonna 2018. Jäsenvaltiot lähettivät Eurostatille aiempaa laadukkaampia ja kattavampia tietoja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvissä raportointitaulukoissa ja muissa asiaan liittyvissä tilastoissa.